

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 99 ՃՈՒՄԱԸ ԻՐԹԵՍԻ

ՊԵՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

27 ՓԵՏՐՎԱՐ 1871

Սէտայը Հազարգէթ հափթառա պիր պէօյիւք վէ եւօլիյէ նըսրօք նուսիւ թէրթիւր իլէ նէշր օլունուր , քէպիր վէ սաղիր նուսիւ խէլէրի իլէ պէրապէր պիր սէնէլիյի բէշն , Պէյաղ Մէճիտիյէ 7 , Սւլթը այլըլը 4 , Իւշ այլըլը 2 1/4 , Քէպիր նուսիւսի 40 վէ սաղիրի 20 փարայա ֆիրուսթ օլունաճաղ : Տաշրալար իշիւն բօսթա իւճրէթի դամթ օլունուր : Սպօնէ իշիւն Ղալաթառա էր-մէնի ֆիլիսէսի սօղաղընտա Ն՝ 19 իլէ մուրազգամ Միւհէնսիսէսն մաթպաասընտա Սէտայը Հազարգէթ օտասընա միւրաճառաթ օլունաճաղ Ելանաթըն սրրասը իլը տէֆա 60 փարա . իլինճի տէֆա 30 զինտէ նէշր օլունաճաղլարա բաղարլըլ օլունաճաղ :

Սէտայը Հազարգէթ հոկ . 10 ունտա պէտ օլունուր , եւօլիյէ նէշր օլունառուղու հալտէ , աթիւղ սաղօնաթլալըմըլըն աթիւղ իլէմէքսէ օլտուքլարը ֆաղլա սաղիր նուսիւլէրին պէտէլի օլան 1 պուշուգ մէճիտիյէ վէ շէհիր բաստասը իւճրէթլէրին տաթի թէտիյէ էյլէմէլէրին խաասէթէն նիաղ իւտէրիլ :

ՄԻԼԻՅԷ

ՇԱՐԳԼԸ ԿԻՐՈՒՀԻՆԻՆ ՔԻԼԻՍԷՅԷ ԷՆ ՏԵՀԵԹԼԻԻ ՊԻՐ ՀԱԼԻ ԻԻԶԷՐԻՆԷ ԽԱԼԻՍԱՆԷ ՊԻՐ ԻԹԱՐ

Թաճիւպ խաճէք պիր մատտէ տիր քի շարգլը կիրուհի պէյնէլ միւ

լէթ ճէրէեան խաճէ մէսէլէյի առէթա պիր տիւնիկի մէսէլէ նաղարը իլէ պաշըլ կէջա պիղ մատտէյի մկզէպ տալիլէ տինէ կէօթիւրիւպ պու եիւղ տէն քէնաթիւրին իղաճ էթմէք էֆքեարընտա օլույօրուգ տէյի լաճնգա թի զաղէթաղընտա աթէշիմիլէ շի քիպէթ խաթրէք . Հաթթա տէօթ բիւզսպսպար իմըսը իլէ 1870 սեպտեմբեր 23 թարիխտէ նէշր օլունան լալիհատէ էն պէօյիւք գապահաթըմըլ կէջա սըրֆ պիր միլէթ մէսէլէ տին տալիլէյի տինիլէյի թաշիլի թի միշ օլունուր մուղ օլույօր : Պու աղ միլաթըն ճէվաղը վիք գօլայ աղըլ վէ շու տուր . էկէր սահիհէն մէսէլէ սըրֆ տիւնիկի պիր միլէթ մէսէլէ տի խա , աթանէթաճէ շարգլըլարըն ի թիգատը եանի գաւանու թիւկարը ումումի գաթալիք քիլիսէսի տին իգլարընտան հիշ պիր ֆարգը օլմամագ լաղըմ կէլիր խա . գալտը քի պու պէօյլէ տէյիլ , վէ իշլէպ պու տէֆա եալընըլ պիր մէպաէսին օրթայա գօյաճաղըլ քի օ ֆըրգանըն մէզհէպ ճէ էն տէնէթլիւ պիր հալինի իպլաղ խաճէք տիր :

Խմտի գաթալիք քիլիսէսի ինանըլ վէ էջրէթիր քի խոտաթանաթ խորհուր գուհու հիշ պիր եկէղէցական իճրա իւտէմը էյէր քի եա քիլիսէնին բէխին տէն ետիսոթ թէմական եպիսկոպ սաան բուխոթ վէ սէրահիլէթ էալիմիլ օլմաղ խա : Պու պէօյլէ պիր սօղրուլըլ տուր քի պուհա ինանայանըն իթիգատը սաղաթ սաղըլըր : Տրիւտենդեան աղիլ մինհոգու իշլէ պու խուռուտա շէօյլէ ումումի քիլիսէյէ էջրէթմիլ տիր օն տէօրտիւնճիւ աղալընն եէտինճի պասընտա : « Սլաշն ճիլիսէսիլէ գատիմի պու իսքեաթ պաղի օլմուշ տուր վէ պու սպիղ սինոգաս օլ իսքեաթը քեամիլէն սահիհ տէյի պատթ ու պէյան խաթ , քի եանի էիլ Գիլ օլ աթիլ-ճ , էյէր օնու վէրէն փափասըն օ առէմին իւղէրինէ մէշրու եախոթ պիլ հէվալէ (կարգուոր կամ յանձնարարական) սէրահիլէ թի եօղ խա » : Խմտի շարգլը կէկէղէցական կիրուհի պիր ումումի սինհոգու սաան պէօյլէ պիր տին թալիմաթընը պապ ալթընա ալտըլը իշիւն գաթալիք տիյանէթինտէն տիւշիւշ օլմաղ

պի ժողովրդապետէ էլզէմ օլան խոստովանանք սէլահիւթինի վերմէ լի տիր ձեռնադրել խոհն եպիսկոպոս : Ֆազալի պիզիմ շարգը ըհհա պին անրտէր կիրուհինտէն օլմաորդը շէջլէ տուրսուն հանկը մուայէն ճէ միլէթէ ժողովրդապետ տէյի ձեռնադրել օլմուշ սուրլար, եօգսա Բարա հաղթէթէրինին էթմէտիլինի Աքբա հայրէրի մի խոհրէր, հէր պիր բահիպի ումում էրմէնի միլէթի իւզէ ըրինէ ժողովրդապետ թային խոհրէք : Ֆազալի պու մուպաշտայա տախի լուզում եօգ, պու իրաւաբանութիւն մատտէսի նիզամ բարեկարգութիւն տէյիլ քի շու պու քիլիսէնին ատէթ վէ գայիտէ սինէ պագլըսն, պու պիր խորհուրդուն վաւեր եա անկաւեր ձարի եա հիշ օլմասնիա էլզէմ տինձէ պիր շարթ պահար տըր, պու տա ու մումի դաթօլիքլիքտէ պիր տիր, վէ պաշգա թիւրլիւ օլմադ, օնուն իշին հիշ տէյիլ խոհ տին վէ ախլագ մատ տէսինտէ ումում քիլիսէ իլէ մուսա վաթէն իթաաթա պօրձուլուզ տէյէն Շարգլըսար շիմտի պու տին մատ տէսինտէ տախի շարգլըսըր մէյտանա մը իպրագ խոհձէքէր, էյէր պունու տա տէմէյէ ճէսարէթ խոհրէր խոհ, թագրիւրէրինին հէր թարաֆ տան չիւրիւք վէ սապաթ օլտուղուն պիր գաթ տահա պաթ ու պէյան էթմիշ օլուրլար :

Շունու տա իլալէ էտէլիմ քի կիւ վէնտիքլիքլի էրմէնի քիլիսէսի ֆիօրէն չա սինոգոսուտա տէօրտիւնձիւ Եւ գինէստ փափրն վէրախիլի էրմէնիլէր Բալիլ խալիստէ թալիմաթնամէտէ, քի քիլիսէձէ անը, գապուլ իթ միշիդ, խոստովանանք իշին Կարգան մուսա եպիսկոպոստան սէլահիւթ թահ սիլ էթմէք լուզումինի պէյան խոհր, պունտան զիյատէ պիր էրմէնի բահի պինի հէր թարաֆտան պօրձուլու խոհ ճէք տահա նէ օլապիլիք : Իմտի պու Շարգլըս րէհապինին քիլիսէնին պէյլէ ազիմ պիր խորհուրդունաձիւ լաթ իթտիքլիքլի ճէպը տիւնեա վէ քիլիսէ մուվաձէհէսինտէ վէ Բապի

Թէալա հուզուրունտա ալիմ պիր Խալա Կըր, պունու հանկը վիճտան գապուլ խոհր, պունա գալըք հանկը ազլ ֆէթվա պուլուր, պունու հանկը խրիսթիան պէյէնէ պիլիւ ումում պիր Տիւղէրախան սինոգոս պու եօլտա վէ ըրինէ արշալիմ էլ տիր տէր, սէօլթէր գըրգ պէշէր խոհ մուղայիլինի ըսար խոհրէր, ումում գաթսիլք քիլիսէսի պէյլէ իթիգաթ խոհր, պէյլէ իճրա խոհր, պիր ֆրգա րէհապին խոհ զուտաընը հէմ քարար հէմ իճրա խոհր, հաղթէթ խոհնին վէքիլի Պիոս Թ. Եօգ Կոր սէլահիլէիլիլ, արհապճուլիմ Կոր էլիլիլիլ, էլ Կիր արշալիմ-ճարշըլ Կիր, պու շարգլը քահա նալար խոհ օնուն արախիլին հէմ ձիւրաթ խոհրէր հէմ Ֆախր խոհրէր, վէ էվաէն էվէ կէպիպ, եախօտ քիլի սէլէրինտէ խոստովանանք տիլանլուր ընտա օթուրուպ սէֆիլ ճէմիլէթին իւզէրինէ պիրա բէվրա քէնտիլէրինտէ օլմայան սէլահիլէթի իճրա խոհրէր, վէ տիւնեայը թէլք իթմէք իւզրէ եօլիւմ տէօշէյինտէ սէրիլմիշ սէֆիլ խալ թէնին պաշրնա կէչիպ քէէնլէմ եէքիւն հիւքմիւնտէ օլան, վէ հէրչիպա տապատ էլ օլան արձախուլար օ դա վալլընըն պաշրնա օգուլարագ, Կիւ նալէլէն Կիւ օլա տէյէրէք ահրէթէ կէօշ իթմէրտէ օլան պիր սէֆիլի պէյլէ պիր միւհիմմ քէրթէսինտէ ատէթա խաթիհգա խոհպ տուրուլար, պու նէ տէհէթիւն սէյրան տըր, պու նէ խալանէթ տիւր 01 սէֆիլ խալ թէնին դամիրի պիր ալ վէսիլէսէյէ վարըպ օրինաւոր սէլահիլէթի պիր գաթսիլք էրմէնի եա լաթին փափաղը կէթիլթմէք արզուսունու կէօթէրէձէք օլտա, հէմէն էօնիւնիւ պըպէն վապի արաձիֆ վէ պագէն թէքտիր վէ թագպիլիլ իլէ օ սէֆիլին դամիրինտէն չըգան հաղըպէթ սէտաաընը պօղար լար, վէ պու տա էլ վէրմէդ խոհ, թէալիլէքինէ ու շագլարա մէշու փափառ էվէ կիրմէմէսինէ վէ խաթթէ խաթթէրտէ տախի, եանրնա գապուլ օլուն մամաորնա տայիր պարպը էմրէր վէ ըրիլէր, էմմա քէնտի վէրտիքլիքլի ար

ձախուհուն հիշ օլտուղունա քէնտիլէր տախի գալպիլիլտէն գանմը տըր լար, Ես արշալիմ տէտիքլիքլի սըրաաա րապիլ թաալա կէօրէրտէն ալֆընը վէրմէտիքտէն մաաաա պիր գաթ տա հա խաթա իլէ մահքիւմ օլտուղա ընը հիւքմ խոհր օլտուղունու պիլիլէր, էմմա օ սէֆիլ ճան հուզուրու պարիլէ խաթալար իլէ զէնձիր պէնտ չըգաձաղընը կէօրիւրէր, պէյիս եօգ, շարգլը փափաղը քէնտի խոտաաընը սիւրմէք իշին գօ վարսըն հէմ քէնտի ճանը, հէմ էհալլինին ճանը պու ուղուրա ֆէտա օլտուն :

Պիր տաթմ րուհիլին սէլամէթիլ չին շիւվիլիլ թարիպի գալլանայա հաղը օլմայուպ էմին թարիպի մաւրաձաա թուլթմայա պօրձուլու իքէն, շարգլը միլլէթաալլէրիմիլ հէր նէ օլուր խոհ օլտուն խոտաալէրի, նասըլ պէյլէ չիւրիւք պիր թահթա իւզէրինտէ ահրէթէ կէօշ էթմէյի կէօղէրինէ ալըյօրլար, ումում գաթսիլք քիլիսէսի շու շարգլը կիրուհիլին վէրալիլ արշալիմ-ճարշըլ կիր նահիլէր ալֆ օլունմաադ գապիլիլ տիր տէր, պիր ումում սիւնոգոս պէյլէ էյրէթիլ պիր Գահա նայապետ պէյլէ իլան խոհր, նասըլ շարգլը միլլէթաալլէրիլ էյլէ պիր փաթաղըն էօնիւնէ օթուրուպ օնտան ալֆլըգ պէլէր, եօգ էկէր պու խորհուրդու շարգլը փափաղար եախօտ ճէմաաթ լաանէն իգրար խոհպ, պաթնէն իշ եէրինէ գօմաղար խոհ, նէ մուձիպ պիր աէ միւրայիլիք խաթա ոըն իւզէրինէ արթըրըպ տիլանը իլախիտէ իքի գաթ մահքիւմ օլմագլէ էկէր խրիսթիան քիլիսէսինտէ պիր եկեղեցական քիլիսէն ճէմաաթը իւզէրինէ խոհ պիլտիլէն աղըր պիր բուհանի ճէպը զասպ, վէ դաաաալըգ վար խոհ, իշթէ պու զիքրինի խալ ֆիլան իթ տիլիմիլ հալ տըր, պէյլէ խորհուրդարա ճէպը խոհն պիր փափաղըն հալի ատէթա պու խորհուրդու միւնքիւր կէլէն Գալլինիսթ փափաղընըն հալինտէն աղըր տըր տէնա ճայիլ տիր, չունքի պիրիսի խորհուրդա իման կէթիլթմէսի իլէ, պիր իթիգաա

խաթարեմտա պուլունեյոր, ֆադաթ տիկերի լիանեն քնանայ՝ ֆիլին խաթարեմտ իջին, հադարաթէ միւրայիլի տախի իլալէ էթմիշ օլմադ մը. լըսաւ իւր տէրի պիր եկը սըղմայան շարքը ճէմլէթ շու գա տարնը ֆէրք իթմէյօր մու. էկէր ֆէրք խտէյօր իսէ. քէնտի տափաճը օլմադ օ փափաղլերէ պրադմամալը քի քէնտի իւղէրլէրինէ պլօլէ պիր զատտարլըգ իճրա իթմիլէր. եօգ էկէր ֆէրքինտէ տէյիլէր իսէ. լըսաւ իւր օլմադը գտան մատա փէր գարանլը գտա պուլունեյորը քէնտի լէրինէ խապէր վէրիլի. եօգ էկէր կէօրիւ պաղնայր պա ֆադաթ իֆրա լըսաւ իւր օլմալէրի հասէ պի իլէ, պլօլէ տին թալիմաթլէրինէ իթմալլէրի եօգ. սրբապղծութիւն, ապաշխուրութիւն, արձակում ինալէրինտէ մէղադ օլունաճադ շէյլէր իսէ, նէ տիր օ հալտէ պու տէրէճէ միւրայիլի, աճապ իֆրա լըսաւ իւր օլմալը զըն իգթիզաթնաւ մը տըր. էկէր թիւրահաթ շէյլէր իսէ, նիչին ալա նէն իման կէթիլլօրլար, նիչին է նանմաթըլարը սէլահլէթի կէրլէ ալտը, կախալայել էթտի ալէյի թեմախն հիւքիւմէթէ պու գըտար մուսալաթ օլմայօրլար. աճընաճադ հալշարքը կիւրուհինտէն պաղը միւթէ պէրան էլան քիլիսէ խորհուրդլարնա եօգլաշմադ քէնտի առէթլէրինտէն օլուպ, ֆադաթ քէնտի փափաղլարը նըն սէլահլէթինէ իչէրլէրինտէն էմ նիլէթլէրի օլմաթը իչուն, հերձ ուսձօղլուք իլաննտան էվէ կիլլիճէ մէշու եանի սէլահլէթի օլան գա թալլէր փափաղլարա կիտիպ ծիլար վա սէթաթ իլէ խոտտիլանաք խորհուրդունու իճրա իթմէքտէ օլտուգլարը մուհադգադ տըր. պու տա պիր ալիմ խըրանէթ մէյիլ մի պիր. էկէր տէրունէն քէնտի փափաղլարընն սէլահլէթի սաղըթ օլտուգլունու պիլիպ պաշգա մէշու փափաղլարա քէնտիլէր միւրաճաթ խտէյօրլար իսէ, նիչին ալանէն պունու քէնտի տըրը սըրա սիւրիւքլէյիպ կէթիլլուրիւքլէ

րի սէֆիլ ճէմլէթի իլան իթմէյիպ հաթթա օնու գըտար օ փափաղլար իլէ սէլահլէթի կիտիլ թալլար ու հարաքէթ իթմիլէր. էկէր քէնտի ճաղլէրի թաթլը իսէ, էնքոն լէրինտէն կէթիլլուրիւքլէրի ճաղլէրին սու շու նէ քի ալ թէճէ եօգլարլար. ֆադաթ նէ չալէ. տօղուլուք ալէյիլէն պիր տէֆա իսեան իթմիլլուրէն սօնրա, եա օտուր քի խաթարըն թանըրպ կէրի խուրմալը, եա եօգա խաթարան խաթարա փէրա օլմադ մէճուրլիլէթինէ տիւշար օլմալը. քիպր ու գուրուրլիլէթին ճէղաթ պու տուր, վէ պաշգա կէօնէ օլմադ. Պունուն ճիւմլէսին շարքը ըհապին կէօրիւպ 1870 մարտ 12 տէ Մօնսինեօր Քլու իւմէ վէրաթլէրի պէյաննամէտէ սէլահլէթի քահանալըգ մէմուրլիլէթինի իճրա իթմէլէրինէ կէյա թէսլրլիլէ իթմէք իչիւն ճէմլէթին իլիլլաճըն էօնէ թթմըլար տըր, նէ եաթալըմ, տէրլէր, էկէր պիլ օնլարա իճրաթ ալն վէ մէմուրլիլէթ իթմիլ իսէք, օնլարն կիտապա բէրա օլմալէրինէ սէսլպ օլաճաղըգ, աճապ պու թէպլիլէ իլէ քիլիլէյի պրաթապիլլիլիլ տէյի տուրապիլիլէր մի. քիլիսէ խաթա իլլէմէյէ միւսաառէ իսեան ֆօրաթէօր թանըմադ, էլէր իլիլլաճ պիլմէգ, իսայր, սրբապղծութիւն իթմէք իչիւն իհթիլաճ իթիլարը օլմադ վէ օլմադ, քիլիսէ եալը պիր քէրթէտէ եանի էօլի-ճ ճէրլէթիլէ մէշու եանի սէլահլէթի փափաթ օլմալը վէ պալմաթըգ հալէ սէլահլէթի սիլէ եալընըգ օ վաղըթ վէ օ տէֆա իչին իլն ու միւսաառէ իսէր մէգլիւք խորհուրդու իճրա իթմէյէ, պաշգա նէ իհթիլաճ թանըր, նէ էօգր գապուլ իսէր, նէ իթիլաղ պիլիլ, պունուն իչիւն մարիւլ գէր 1870 մարտ 12 տէ շարքը բահիլիլին պէյաննամէտի Բաբա հաղըթլէրինն մալիւմիւ օլտուգտան իքի պ սօղրա, եանի մայիս 20 տէ նէշր ու իլան իթմիլի կոնգալտա կէթիլլուրլէրի էօգր ու իթիլաղը ֆիմապաթ գապուլ իթմէլէրէք սէլահլէթի օլաղլարըն քէնտի

լէրինէ պիլիլիլիլ օլտուգտան սօղրա օ իւթիլին տիլանըն վէրաթի հիւքիլ տէմիլ էլլէրմէտի. եաթա պաշգա պիր տիլան քէնտիլլէրինէ պունուն մու գալլիլի միւսաառէյի պիր ֆէթիլա մը վէրաթ, քի եինէ հիշ օլմալը կիտիլ իճրաթ ալն իթմէքտէն տուր օլմաթլար. ֆադաթ պունա էմիլիլ քի Գաթալլիլլուրէն պու խաթարա քէնտիլէրինէ միւսաառէյի պիր ֆէթիլա պունանմաթը տաճ մատա հիշ պիր խըրիթիլան քիլիլիլիլտէն սաթիլ պունամալաճաղլէրի աշիքեար տըր, վէ պունուն իչիւն իլ պու շարքը ըհապինն պլօլէ սէլահլէթի իճրաթ խորհուրդ իթմէլէրի Բուճըմէնի միլլէթլէրինէ տաթիլ ճիւմլէթէն մու ճիլիլ իթիլարա վէ թաղպիլ օլտուգլարը քիմէ նամալիւմ տիւք. Շարքը բաբալար, ճէմլէթի կիրապալտէն գալթարմաթ իչիւն պալաղըր խաթար իլլէմէյի նաթըլ տէրիւհաթ իթմիլ տէյէ պիլիլլէր. պիր բաբա քէնտիլի կիրապա մը աթմալը, քի ճէմլէթ տիլ շմէսին, նէրէտէ եաղըրը վար, եաթա հանիլ աղիլ վէ քեամիլ պունու գապուլ իսէպիլիլ քի ճէմլէթի նր խաթարա գալթարմաթ իչիւն էվէլ էմիլտէ քէնտիլաղըր խաթալարը, սրբապղծութիւնլարը, պիր սըրբաղան բաբա գաղըր իթաթաղըրը իճրա իթմիլ: Նէրէտէ էյրէնմիլլէր. «արաթուք զչալն զի եկէպէ բաթիլա քէթիլլիլ իսէլիմ քի էյիլ հաղըլ օլտուն պահօրն իսթիլլանըգա սրբապիլիլ օլտուգտան. եօգա ֆէնա աղաճառն, ֆէնա աթիլտէն, աճը բունարտան էյի մէյիլ, խաղըրը նէթիլ, թաթլը տա հաթըլա կէլէմէգ տէյի հաղըթլէր իսանըն վէ Բաթրա առալ քեալըն եանըմադ սէօղլէրին պիլմէյօրլար մը. Շունու տա իլալէ իտէլիմ քի շարքը ըհապին քէնտի եօլունգ հաթթէթլինն թէպլիլէ իլին իսթաղ իթմիլի պու ճէմաթ էօգրիւ տաթիլ վէ թէմէլիլ իսթ վէ հիշ պիր մէֆհունու եօգա պալ վէպալմադ իսթ. չիւնքի եաղըրըգ տաճ սօղրալտա գ ըրգ մադ վէ ըրգ մադ, վէ ֆիլ

Եթե ինչ տախի թանցքայ խելէֆի
օլան աօգուղանձու Պիոս բարատա
օ սէլահիլի թի մի նքիր կէլմէք օլմադ
բէնէտիկոսո Գաթալի Պիոս հերձու
ածողու օլմադ վէ էկէր պու հալ էր
մէնի, Բուժ, հաթտա Մուսալի վէ
իսլամ մէզէ պէրինաւ տախի օլմադ
խտէ, Գաթալիք իքտէ մի օլապիլէճէք,
քի ճիւմէ քիլիսէլէրուն զիյատէ է
սասէն պիլիք վէ իթաաթ իւզէրինէ
գուրուլմուռ տուր:

Իշթէ պուհտան պաշգա չըգար
թարիք եօգ տուր, պուհա տա նէ
տիւնէա նէ ինսան իթիրազը մանիօ
լապիլիք վէ օլմադ, պիլ խըրս վէ իու
տաա հէր քէշի պիլէ պիլէ աօղու
լուգտան երրագլաթապիլիք օլտու
ղու պէշէրիլէթը հալտէն օլտուղու
ճիւմէյէ մալիւմ տիւր. ֆա
գաթ քիշի պաշկալարընըն գուտուր
լարընը արամայարագ քէնտի գուտու
րունու թանըմագ մէզէպճէ, վէ
ֆիլոսօֆճա տախի էն պէջիւք ֆա
ղիլէթէրին պիլի տիւր, վէ չիւնքի գա
թալիքիք իտտաաւընտան տուր օլմա
մագտաւընըզ, վէ պու իտտաա ֆէլան
վիճտանընըզտա քաթալիքիք բուհու
նուն գաթան սէօնմիւշ օլմամաւընա
պիլ տէլիլ սայըլապիլիք, յօլ սէպէպ
տէն ումումի քիլիսէնին հագգը վար
պու ըլաւը հալի սիլտէն պէքէմէ
յէ, վէ պիլ տախի բապիլի թէալա
տէն թէմէնի իտէրիլ: Շու տէտիլք
լէրիմիլ նէ խըրս վէ նէ տէ նէֆտանի
յէթ մէրամը իճրա իթմէք տէյիլ տիւր,
եաղորդլարընըզա սուի մանա վէ
րէնէրէ հօնի առա տէմէյիլ, հաթ
թա պու մանայը վէրէնէ, սուի
զանն իտէնէ քիլիսէմիլին վէ միլէթի
միլին աւհի խայըն նիլէթի իլէ գա
լէմէ ալընմըշ շու պահալէրիմիլի տէ
սիտէ, արաճիք լագլագիլէթ ստտ
իտէնէ պիլ մուգապիլ Բապիլ թէա
լատան հէր նէվի սատտէթլէ գալպ
խալիսէթի արդ ու նիլազ իտէրիլ:

Թէրաֆըմըզա կէլէն պիլ ցըթա
մէքթու պի պէր վէճէի աթի տէրճ
իտէրիլ:

Միւհլիֆ:

Շէհրի հալին 17 թարիլիսլէ վէ Սէ
տայը Հագգըթէթին 91 նումէրօլու պէօ
յիւք նիւսիսէնիտէ Տիյարպէթի մէր
խաաաթը Պահիթարիտն Յակոբ սէր
բիոգօպուտէն չիւթաղիկոս օլմադ
հագգընտա գալէմէ ալընմըշ օլան
պիլ պահա իլէ քէմալը էսէֆը տէրու
նիլէնիլի միւճիլ օլտուղունու իշար
իլէմիլ իտիլիլ: Լաքին. . . նէ ֆայի
տէ քի պուլուհտուղունմուղ շու ալէ
մը ֆանիտէ պու մագուլէ վուգուաթ
լարըն չօգ կէօրմէմէլի տիւր: Նիլին քի
պու կիպի վիպայէի միւթէլէմէ տայիմ
իւլ էվգաթ գուհուր իտէլէլիլ, պու
նուն տախի պալի վէ պաաիլի իքիտէն
իպարէթ տիւր, պիլի ինսանտա թա
պիլ օլտուղու հալտէ ինթէրէսո օ
լապ, տիլէրի իտէ շէրէֆ արգիւսիւ վէ
ղուրուրիլէթ տիւր:

Իմաի ինսանըն մատուլէն վէ մա
նէվիլէն խարապընա սէպէպ օլան
պու իքի հալէթ պու գաթլարտա եա
նի իւշ գարտաշլարըն ախլագընտա
պիլթթէմամիհա միւշահէտէ օլուն
մուշ վէ օլունմագտա տըր:

Պու հալը մէքրուհ իշթիմալ էվ
վէլ պէ էվլէլ էֆէնտիմիլ Յիսուս Գը
րիստոտուն 12 շահիրաղէրինտէն Յու
գա իսկարիալտացի նամ քիմէսնէտէ
տախի միւշահէտէ օլունմուշ տուր,
քի էֆէնտիսիլի ճիւմէնին մալիւմիւ
օլտուղու վէճէ իւզրէ օթուղ զօլա
թայա սաթմըշ տըր:

Իշթէ պէյլէ տէ Պահիթարեան
Յակոբ Եպիփոպոս քէնտի արգիւ
սիւնէ նայիլ օլմագ իշին խաթալը եօլ
լարա սաթար, վէ Բոմայը պու իքրահ
լը թամահընա ֆէտա իտուպ սաթար
սա, չօգմու կէօրիւթօրտունուղ ծնա
պու հարաքէթի: Չիւնքի էօթէտէն
պէրիւ պու գաթըն կաթողիկոսուգ
մէսնէտիլի էլտէ իթմէյէ չօգ թալիպ
վէ արգիւքէշ օլտուղունա պիլ գաթ

մալիւմաթընըզ օլտուղու իշին, պիլէ
Պահիթարեան պու կիւնքի կիլիթիթար
օլտուղու հալի օ գատար թէէտիլ
իթմէմիլ տիւր տէմէյէ ճէսալէթ իւ
տէրիլ: Նիլին քի քէնտի լիսանընտա
պիլիլէր իշիթմիլիլ Տիյարպէթիտէն
կէլտիլ վէման Հասուն էֆէնտիլին
էլինտէն կաթողիկոսուղու արմայա վէ
քէնտիսիլին կաթողիկոս օլմայա չօգ
չալընմըշ օլտուղունա սօնրա, պուհա
մուվաֆֆապ օլմամալըն հալտէ,
կէօլիլիլին եաշլարը սագալընտան
աշաղա աղարագ մէյուս վէ միւքէտ
տէր օլտուղունու:

Իշթէ Թամահ, իշթէ ինթէրէս
աղիւսիլ ինսանը նէրէլէրէ գատար
սիւրիւքէր կէօթիւրիւր, վէ նէրէլէ
րէտէք իթիլիքապ իթտիլիլ: Պիլտէ
արթըգ չաղըրապիլիլիլ, եաշաւըն
չիւթողիկոս հէր քիշի պու շէրէֆ
տէ արաիլիլար օլմադ:

Պուհու շիմաի միւթարտայա ալ
տըղըմաա, Էգալէրիլ տիլթէր. չիւն
քի օլ վագըթ շէրան պիլ կաթողիկոս
ինթիլապընա գուրա պաղանմատը
ղը հալտէ, իւշ սէնէ սօնրա օլտուն
չիւթողիկոս եախօթ տահա էվլէն
խտէ չիւմաթիլ վէ հերձուածող չիւ
թողիկոս օլապիլմէյէ գուրա ալտը եա:
Լաքին նաալ օլտու, էլիլ էլիլ պէշ
սէնէտէն պէրիւ Բոմա քիլիսէսի գու
ճաղընտա վէ գաթօլիլիլտէ վագըթ
սարֆ իտուպ, վէ խաթամը իտէրիլ
աճապա տէրէք քի լայըգ օլմատըղը
պիլ մէսնէտ իլէ տախի թալթիֆ գը
լընմըշ իքէն շիմաի պիլ Սիւքիսս մէ
րամընա հէտէֆ վէ ալաթ օլարագ
գաթօլիլիլ Էէրիլէ չիւմաթիլիլիլ,
իթիլգատ էէրիլէ հերձուածողուգ
վէ հերէտիկոսուղու իթիլիլիլ
իթտիլտէն սօնրա, չիւթողիկոսու
ղու տէր իւհալէ իթմէսի թապիլի օլ
սա կէրէք տիւր: Գաղանձեան Սիւքիա
սըն շամաթալը լիսանընա վէ ճէհա
լէթինէ Պահիթարեան Յակոբուն
քէմալէթ վէ սիւքիւնէթի զալիպ կէ
լիպ, հիլ տէյիլ իտէ մէզէպիլէ օլ
տուն խըյանէթ իթմէմէսի ֆարը
վիճտանը իքէն, հերձուածըն վէ հէ

բեռնակողմը իրենց հաւատարմութիւնը ցոյց տալով Կաթողիկոսի ֆիւզիոն եւաման պիւր հալ, ֆառաթ հաղորդու պարիտե աման գապուլ իմաստ պիւր ճէհլ վի ճէհալէթ տիր :

Բապարիմ քիմիայի շէրէֆ վէ ինթէ-րէսոյա թէրք իմաստն :

Բիճա իտերիմ սիլիքէրէ միւնլիք , քի իւք չըգան նուսիտէնիլ իլէ զադէ-թայը միւթէ պէրէնիլտէ իշպու մէկ-թուպիմիլէ պիւր սահիֆէ հիմմէթ պուլուրաւորնը :

Ասիթանէ 26 փետրուար 1871 .

..

Պիր սիլիքէնապ բրոթէսթո :

Մուհաֆազայը միլիէ հիւքիւմէ-թի Կարիպալտի թէրաֆընտուն Ֆրան-սատա հիլնի իսքէանընտա վուգուա կէլէն պէտնամլըգլարա հէմէֆքեար վէ իլհադ օլմատան իհթիւրալ իմթմէ-տիքտէն պաշգա , վէթան իսմիլնէ տախի պիւր թէշէքքիւրնամէ ետղմըշ տըր :

Մատամ Գօնթէս տը վօկէ նամ պիւր աւըլլատէ տիշէհլի քի ճէնկտէ էվլապէրի վէ եէկէնլէրի վէֆաթ իմթիլ իտի , քէնտի վէթանընա իրաս օլունան շու հադարաթա թէհամմիւլ իտէմէլիպ , աթի իւղ զիքը պիւր նամէ իլէ բրոթէսթո իտէր , քի սուրէթի բէք չօգ Ֆրանսըղ զադէթալէրինտէ ետղմըշ տըր :

Միւնլիք .

“ Հիւքիւմէթ թէրաֆընտուն Կա-րիպալտի թէրաֆընտուն պիւր գը-թա թէշէքքիւրնամէլէ գարշը բրօ-թէսթո իտէրիմ : Չունքի նամէլի մէղ-պուր գալպիմէ հէմ ետըր ապիմ , հէմ հիտաթթը հադիլիլէ պախ օլունշ տուր : Ֆրանսանըն հէր ալիճէնապ վէ մուաղգամ , վէ շէօհրէթշուար արղիւլէրինէ միւճիպի ար վէ սիթէմ օլան էջլէ պիւր զաթա թէշէքքիւր-նամէ իպրալ գըլընմարնա վէթանըմ իշին պէն սւթանըր վէ հիճապ իտէ-րիմ ” :

” իշթէ էֆքեարլարըն պօղուլմաւորնըն վէ պիլլիմ աֆէթիմիլի ճէսամէթիլնի վէ պէն տախի իլալէ իտէրիմ քի , էհլը ըրղ ատտ իթտիլէրի վիճտան-լարըն տըլադըլընըն սէպէպի պու-տուր : Խայրէ վէ շէրէ իմթիլապ օ-լունան պէջլէ պիւր էնպիֆէրանիլդ մէպաւալէրի իլէ ֆէլաքէթիւրիմիլի իշթիճէ պուլմաւորնա ումիտ իտէմէ-յիլ ” :

” Գէնտի թէրաֆընտուն , միւնլիք քէնտի գանլարընը տէօքիւլշ օլան պիլ ճիւմէ խրիթիլան վէ Ֆրանսըղ ֆամիլիլէրինի հիսս իմթիլէրի շէլի , սահիհէն պէն տախի հիսս իթ-մէքալէլիմ ” :

” Հէմ Ալլահա , հէմ Ֆրանսա գա-նընա խապիմ օլունապ տու , պու գանըն տէօքիւլմէսի իլէ իթթիլապ իլէլէն պիւր զաթա ետղըլան թէշէքքիւրնա-մէլի պէն պիլլիմ շէճի գուրպանլարը-մըղ իշին պիւր թահգիլի ապիմ ատտ իտէրիմ ” :

” իմաի ճիւմէ օլ գալպիլէրի անլէքքի պէնիմ գալպիմ կիպի միւսթէղրապը ետտ ու ֆիլան օլմուշար տըր , տալէթ իտէրիմ պիլ իմթիլապ նամէլի մէզպու-րու ճէրհուլ իտտ իլէմէլէրինի , վէ վէթան իսմիլնէ օլան պիւր թէշէքքիւ-րիւն Ֆրանսանըն պիլ ճիւմէ էվլապէ-րինի վէ նամտար վէ զահիտ ֆամիլ-եալէրինի պիւր տիւշմէնի իւղէրինտէ թէպէլիլն իլէմէսինէ միւսաատէ իմթմէլէրինի ” :

Գէնմը խալիսթիլէ Էլն :
Գօնլէ ” Էլ վօկէ :
(Էնթրի)

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԵ

Կէշէնլէրտէ զուհուրա կէլէն շէտիտ ֆուրթունալար սէպէպի իլէ հայը խասարաթ վուգու պուլա-ճաղը քէշֆ օլունտուղու կիպի , Պան-տըրմանըն գարշը սէվահիլինտէ թիւճ-ճար մալի եիւքիլ օլտուղու հալտէ , թահմինէն 2000 քիլէլիք պիւր կէմինի 2000 լիւրալդ նագալ իլէ պէրապէր

կիրտապը տէրեպէ զարկ օլտուղու , ֆադաթնուֆուսճա հիշ պիւր սագաթ-լըգ վուգու պուլմաւորը իշիսիմիշ տիր :

— Բէղալիք օլ կիւնլէրտէ սէքիլ օն գատար գայըլար իսքէլէտէ տէմիլ իւղէրինտէ պուլունտուղլարը հալտէ գարայա տիւշմիւշ տիրէր :

— Կէշէնտէ վէրտայլ էճղաճըլարըն-տան պիւրիսի Լօնտայա կիթմիշ , Ֆը-րանսըղ մէճուհ վէ խասթէլէրինէ մուալիճէ թէտարիքեաթը իշուն . վէ իշթիւրա իտէճէլի մուալիճէնի պէ-տէլաթը իշուն 40.000 ֆըրանգ . տա-խի պէրապէր կէօթիւրմիւշ իտի : Լա-քին ինկիլիլէր մէզքիւր 40 պին ֆը-րանգլըգ մուալիճէնի պէտէլինի գա-պուլ ֆիթէտիքտէն մաատա ինկիլ-թէրրատա պաղը տայրէլէրտէ աշը-մըշ օլան իտնէ տէֆթէրլէրինտէն թէրաքքիւմ իմթիլ օլան 2500 ֆրան-գը տախի մէրգուլ էճղաճըլա թէս-լիմ վէ թէտիլէ իմթիլ տիրէր :

— Պիրինճի պէլէտիլէ տայրէլէսի նա-ղըրը էֆէնտի հաղըթթէրինի թահ-թը ըրիտաթթինտէ օլտուղու հալտէ չըգան սաղը կիւնիւ ալթընճը տաիրէլի պէլէտիլէ պիւր մէճիտէ թէճէմմիւ ի-տուպ , իշ պու ֆէվգ էլատէ թէճէմ-միւտէն մագսէտ Պէյ օղլունուն եա-նան մահալլէրինի ինշատը խուսու-սունա գարարը գաթիլէ վէրմէք է-շին տիր :

Ալարըմըղ մալիւմաթիլէրէ նագա-րէն ալթընճը տայրէլէ միւթէպիք օ-լան սագալար պէշ գըսմա թագսիմ օլունտադ իմիշ :

Պէյ օղլու վէ վալիտէ չէճմսի սօ-գալարը իւք գըսման ատտ օլու-նուպ , պուլլարըն կէնիշլի 20 արշըն օլաճագ տըր :

Իքինճի գըսմ սագալարըն կէնիշլի-յի 15 . իւշիւնճիւնիւն 12 , տէօք-տիւնճիւնիւն 10 , վէ պէշինճի գըսմ սագալարըն կէնիշլի 20 արշըն օլա-ճագ տըր :

Էվլէրին ետըրմասը իշին օն կիւն զարֆընտա բուխաթ վէրիլէճէք տիր-իշ պու գարարըն թէմալի իճրաղը-

նա տրդ գաթ ի թմէր իջին միւհէնտիս տայիրէսի մէմուրնասպ օլունմուշ օլ մաղ իլէ, հաթթատա տախի իւհ տէ- ֆա պիր գօմիսիօնու մախտու թէշ բէլ վէ թէճէ մմիւ իտէրէք, միւհէնտիսէր հազգընտա վուգու պուլաճագ հէր նէվի շիքէպէթի իսթիմա վէ հալ ու թէսվիլէ իթմէր իջին:

Սօգադարա թէրք օլունաճաք եէր լէր իջին Գօմիսիօն թէրաֆընտան հիջ պէտէլ վէրիլմէյիպ, ֆազաթ եանմը օլան գարշը սըրալարընտան սօքաղըն կէնիշլէմէսինէ թէրք օլունմագ իջին գարար վէրիլմէք մըգտար արտանըն պէտէլինի յունիս պէշ հարիքինտէն գուրթուլան հանէ սահիպէրի վէրէ ճէքլէր տիր:

Չուրի էյլէ գանն զլունուր քի սօգադար զիյառտէ օլ թէրաֆընտան կէնիշլէնէճէք, հանկը թէրաֆ քի եանկընտան զիյառտէ թէլէֆ կէօրմիւշ իտէ:

Պուլտան մատա թէհլիքէլի պի նալէրին աղ միւտտէթ գարֆընտա երգըմաւը իջին միւլք սահիպէրինէ սէրիան պիր էմը վէրիլմէք տիր:

Պիլլէր տախի Միւնիւսիքալիթէ միւլք սահիպէրինին միւլքէրինի եարմաւընա պաշլամայա պէքլէմէյէ, լէք պէր միւգթէգայը մէնաֆիլի ա հալի հանէլէրին հէոմ օլունմաւընա իլլթիտար իլլէմէսինի միւնիսիթալի թէյէ իսպար իտէրիլ:

Գուրիլէ:

— Տէվլէթիւ Տալիւթ փաշա հաղ- րէթլէրի թէպտիլի ապ ու հալա զըմ նընտա, իղմիր թարիգի իլէ Սագըզ ճէղիթէսինէ ազիմէթ իթմիշ տիր:

— Շըմալի Ալմանեա սէֆարէթի, Նաոմ թէաթրօոունուն արաղիսինին իշթիրաւընա թալիպ օլմուշ օլունպ՝ սահիպի թարաֆընտան պէհէր տըշը նընա 12 լիրայը Օսմանի մաթլուպ օլունմագտա տիր:

— Տէրունի Ասիթանէտէ ինշա օլունմագտա օլան թիմուր եօլու գուլմանեասը թարաֆընտան, գալտը- րըմ իշուն եարըմ միլիօն զայէթ սէրթ վէ սիյահ թաշ, էրէյլի քէօրֆէղինտէ

վագի օճագալը իլէ գօնթրոթօ օլունմուշ տուր:

Գուլմանեայը մէգքիւր, պու հաթթա իջինտէ միւթահիւպէրինէ Պէշիթաշտան Օրթաքէյէ գօնուլա ճագ թիմուլլէրի վաղ իթմիլմէյէ պաշլամագ տիր:

— Ղալաթատա շուլու պուլան թէ- վաթուրա նաղարին հիւքիւմէթը Մը- սըրիլէտէն իսթիգրաղ օլունան 6 պու- շուգ միլիօն իլիկիլիլ լիրաւը կէյա խաղինէյի ճէլիլնին հիսապընա օլմուշ օլա, վէ պու տէֆա տախի գօնսօլտ- լէրին եիւքոնլմէսի պու էսպապա մէպնի իմիշ:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑԻ

Լօնտրա 9 մարտ սապահ

Մօրնիկ Բօսթ զաղէթաւր մու- հարէպէտէն էվլէլ Բրուսիա իլէ Բու- սիա մէյանէսինտէ վուգու պուլան պիր մուհէտէնին սուրէթինի ի թիմաթա շայան պիր մահալտէն ա- լարագ զիրտէ մուհարրէր պէնտլէրի տէրճ իթմիշ տիր:

1. Ֆրանսա Բրուսիայա ֆաթիհ օլունպ Լէհիսթանըն տապիշ հալինէ պիր հալէլ կէլէճէք օլուն իտէ, Բու- սիանըն մուհարրէպէյէ հարպէն միւ- տախիլէ իտէճէյի:

2. Աւսթրո-Մաճար հիւքիւմէթի շայէթ Բրուսիայա գարշը պիր հարա- քէաթը հարպիլէ կէօսթէրէճէք օլուն իտէ, Բուսիա տախի Աւսթրիա հու- տուտարընա հարպճէ պիր կէօսթէրիշ իտէճէյի:

3. Շայէթ Տուէլը մուգզըմաւտան պիրի Ֆրանսա իլէ պիլ իթթիֆագ Բուսիայա գարշը հարաքէթ իլլէտիք- լէրինտէ Բրուսիա իլէ Բուսիա մէյա- նէսինտէ պիր իթթիֆագը թէտաֆիլէ վէ թէճալուզիլէ ազտ օլունաճաղը:

Լօնտրա քէգա ախշամ:

Բուսիա իսթիգրաղընն աէֆթէ- լի աշըմըշ տըր: Ֆիլաթը 81 պուլուք վէ իսթիգրաղըն եէքիւնիւ 12 միլիօն ինկիլիլ լիրաւը տըր, իշ պու իսթիգ-

րաղըն աէֆթէրի մարտըն 14 իւնտէ գաբանաճագ տըր:

Պէրլին 9 մարտ:

Մ. տը Պիլմարդ Պէրլինէ մուլտը- լէթ իլլէմիշ տիր, սապըգ մահալլիդ տէվլէթլէրին սէֆայինինէ միրաթ վէ ուպուրինէ սէրպէթլէթ վէրիլմիշ օլտուգու իլան օլմուշ տուր: Շէլգ- վիք մէսէլէսինտէ իմքէրաթօր Կիլի- եօմ իլէ Տանիմարգա գըրալը պէյնինտէ Բուսիա քէնտիլթէվաթիւտիւնիւ թէք- լիֆ իթմիշ տիր:

Պորտօ 8 մարտ:

Կարիպալտինին ինթիսապ գուրա- ոը հիջ մագամընտա թուլթուլմուշ տուր, վէ ճէնէրալը միւմալիլէյի վիւքթօր Հիւլօ քէմալը իտհիշ իլէ թէսահուպ իլլէտիկինտէ ումումմէճ- լիտտէ պիր շէտիտ մուխալիֆէթ հա- սըլ օլունպ քէլամը աղագ իթմէյէ վա- գըթ պըրադմամըշ օլտուգընտան միւմալիլէյի մէպուսանլըղը թէք պիր- լէ շէտիտ պիր պօրատան գաջաք կի- պի տիլան խանէտէն չըգմըշ տըր:

Ումում մէճիլիին վէրապլա նալլ օլունաճաղը գանն օլունուլըր իտէ տէ, թէշքիլ օլունան գօմիսիօն Ֆօնթիւ- պլլլու թէքլիֆ իտէյօր:

Հալա առիլք կէօսթէրմէքտէ օ- լան իքի վարըշլարտան մատա Բարիլ- առալիշ հալաէ տիր: Բայիթախթըն զա- ղէթալաղը, ճուհուրիլէթի մուխա- թարատան իտէրա իթմէք իշուն իի- թիլալտան ֆարիլ վէ իթիտալը նա- սիհաթ իթմէքտէ տիրլէր:

ՖՈՆՏՈ ՖԻՅՍԹԻԼԸ

ՀԱԼԱԹԱ ՊՈՐՏԱՆԸ

Գարանտը 26	Շուպաթ	47	27
Սչըլուր	27	47	26

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵ ՄԵՍՈՒԼԸ ՀԱԶԵԹԱ ՄԻՔԱՅԷԼ ԷՄԵԼԻՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆԷԼԵՏԻՍԵԱՆ ՀԱԼԱԹԱ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՅԻՈՑ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 19 ՎԵՐԻ ՅԱՊ